

งานมอบหมายที่ 3

1.อธิบายเพื่อหาความหมาย รูปแบบ/ลักษณะ/องค์ประกอบ ตัวอย่างการประยุกต์ใช้งาน/กรณีศึกษา

– Business Intelligence

ตอบ Business Intelligence คือซอฟต์แวร์ที่นำข้อมูลที่มีอยู่เพื่อจัดทำรายงานในรูปแบบต่างๆ ที่เหมาะสมกับมุมมองในการวิเคราะห์ และตรงตามความต้องการของผู้ใช้งาน และใช้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลของงานในมุมมองต่าง ๆ ตามแต่ละแผนก เช่น

- วิเคราะห์การดำเนินงานของบริษัทฯ เพื่อการตัดสินใจด้านการลงทุนสำหรับผู้บริหาร
- วิเคราะห์และวางแผนการขาย / การตลาด เพื่อประเมินช่องทางการจำหน่าย ฯลฯ
- วิเคราะห์สินค้าที่ทำกำไร สูงสุด / ขาดทุนต่ำสุด เพื่อการวางแผนงานด้านการตลาด และการผลิต
- วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อยอดขายของสินค้า ฯลฯ
- วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคู่แข่ง ฯลฯ

ตัวอย่างการใช้งาน Business Intelligence ที่เห็นกันได้แก่

- Coca-Cola ใช้ Business Intelligence ดูผลการซื้อขายแบบ Real-Time และติดต่อลูกค้าเพื่อสร้างความมั่นใจ
- REI ร้านขายอุปกรณ์ตั้งแคมป์และสินค้าท่องเที่ยว ใช้ Business Intelligence ในการเก็บข้อมูลการใช้งานของลูกค้าและนำเสนอสินค้าใหม่ๆ ตามการความต้องการของลูกค้าแต่ละคน
- ร้านอาหารเม็กซิกัน Chipotle ใช้ Business Intelligence ในการควบคุมดูแลการทำร้านของตัวเอง ทั้งบริการเดลิเวอรี่ และการจัดการโดยรวม

– Data Warehouse และ Data Mart

ตอบ Data Warehouse คือ ระบบการจัดเก็บ รวบรวมข้อมูล ที่มีอยู่ในระบบปฏิบัติการต่างๆ หรือจากหน่วยงานขององค์กร โดยข้อมูลเหล่านั้นมักเป็นข้อมูลกระจัดกระจาย ให้มารวมไว้เป็นศูนย์กลางข้อมูลขององค์กร และสามารถเก็บข้อมูลย้อนหลังได้หลายๆ ปี ซึ่งข้อมูลเหล่านี้โดยมากจะเป็นข้อมูลสรุป (Summary Data) ที่ได้มาจากข้อมูล Operational Database หรือมีการประมวลผลข้อมูลใน Operational Database หรืออาจนำมาจากหน่วยงานภายนอกองค์กรก็ได้ เพื่อใช้เป็นข้อมูลช่วยสนับสนุนการตัดสินใจ (Decision Support System) หรือนำข้อมูลมาวิเคราะห์ในหลายมิติ (Multidimensional Analysis) เพื่อตอบโจทย์ทางธุรกิจและช่วยให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขัน

Data Mart เป็นที่รวมของข้อมูลที่รวมจากข้อมูลปฏิบัติงานและแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ที่ได้รับการออกแบบให้รองรับการใช้งานเฉพาะของผู้ใช้ที่มีระดับความรู้ ในแนวคิด ข้อมูลจะมีที่มาจากฐานข้อมูลของธุรกิจ หรือ data warehouse หรือเฉพาะเจาะจง สิ่งที่เกิดขึ้น data mart ได้รับการใช้โดยความต้องการของกลุ่มผู้ใช้เฉพาะที่มีความรู้ในการวิเคราะห์ เก็บรายละเอียด นำเสนอ และใช้งานได้ง่าย ซึ่งผู้ใช้ data mart สามารถคาดหวังว่าข้อมูลที่จะนำเสนอจะอยู่ในรูปที่คุ้นเคย

– Data Mining

ตอบ Data Mining คือ ชุดซอฟต์แวร์วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ถูกออกแบบมาเพื่อระบบสนับสนุนการตัดสินใจของผู้ใช้ มันเป็นซอฟต์แวร์ที่สมบูรณ์ทั้งเรื่องการค้นหา การทำรายงาน และโปรแกรมในการจัดการ ซึ่งเราคุ้นเคยดีกับคำว่า Executive Information System (EIS) หรือระบบข้อมูลสำหรับการตัดสินใจในการบริหาร ซึ่งเป็นเครื่องมือขึ้นใหม่ที่สามารถค้นหาข้อมูลในฐานข้อมูลขนาดใหญ่หรือข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการบริหาร ซึ่งเป็นการเพิ่มคุณค่าให้กับฐานข้อมูลที่มีอยู่ ระบบสนับสนุนการตัดสินใจ (Decision Support System) คือทำอะไรให้ข้อมูลที่เราเกี่ยวข้องกลายเป็นความรู้อันมีค่าได้สร้างคำตอบของอนาคตได้ นี่คือจุดประสงค์ของ Data Mining ที่จะมาช่วยในเรื่องของเทคนิคการจัดการข้อมูล ซึ่งได้พยายามและทดสอบแล้ว และข้อมูลสนับสนุนที่มีอายุย้อนหลังไปถึง 30 ปี ด้วยเทคนิคเดียวกันนี้เราสามารถใช้ค้นข้อมูลสำคัญที่ปะปนกับข้อมูลอื่น ๆ ในฐานข้อมูลที่ไม่ใช่แค่การสุ่มหา บางคนเรียกว่า KDD (Knowledge Discovery in Database) หรือ การค้นหาข้อมูลด้วยความรู้ และนั่นก็คือ Data Mining

ตัวอย่างการประยุกต์ใช้งาน ธุรกิจค้าปลีกสามารถใช้งาน Data Mining ในการพิจารณาหากลยุทธ์ให้เป็นที่สนใจกับผู้บริโภคในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ที่ว่างในชั้นวางของจะจัดการอย่างไรถึงจะเพิ่มยอดขายได้ เช่น ที่ Midas ซึ่งเป็นผู้แทนจำหน่ายอะไหล่สำหรับอุตสาหกรรมรถยนต์ งานที่ต้องทำคือการจัดการกับข้อมูลที่ได้รับจากสาขาทั้งหมด ซึ่งจะต้องทำการรวบรวมและวิเคราะห์

– On-Line Analytical Processing (OLAP)

ตอบ เป็นเทคโนโลยีที่ใช้ข้อมูลจากคลังข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์และตัดสินใจทางธุรกิจทางธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถค้นหาคำตอบที่ต้องการ และสามารถแก้ปัญหาที่มีความซับซ้อนโดยใช้ระยะเวลาสั้น ๆ OLAP จะจัดการกับข้อมูลโดยคำนวณหายอดรวมที่มีการใช้บ่อยๆไว้ล่วงหน้า (aggregation) ดังนั้นเมื่อต้องการวิเคราะห์ หรือหาผลรวมก็จะเรียกดึงได้ง่ายและรวดเร็ว

ตัวอย่างการประยุกต์ใช้งาน บริษัทมาสเตอร์การ์ดอินเตอร์เนชันแนล ได้พัฒนาซอฟต์แวร์ OLAP ที่เรียกว่า Market Advisor ซึ่งสมาชิกสามารถเรียกดูข้อมูลจากโกดังข้อมูลและเจาะลึกลงไปข้อมูลข่าวสารในการวิเคราะห์สำหรับการติดต่อสื่อสารทางธุรกิจและการทำงานแบบออนไลน์ Market Advisor ยังมีฐานข้อมูลย้อนหลังถึง 13 เดือน กราฟรายงาน และการเตือนตัวกระตุ้นทางการตลาดที่อยู่ในระดับสูงสุดหรือต่ำสุดในการค้าหรือการดำเนินงานของผู้ถือบัตร

– Big Data

ตอบ Big Dataเป็นคำศัพท์คำหนึ่งซึ่งอธิบายถึงปริมาณข้อมูลที่มหาศาล ทั้งแบบข้อมูลที่มีโครงสร้างและไม่มีโครงสร้าง ซึ่งปะปนอยู่มากมายในการทำธุรกิจในแต่ละวัน หากแต่ไม่ใช่ปริมาณของข้อมูลที่เป็นสิ่งสำคัญ สิ่งสำคัญก็คือการที่องค์กรจัดการกับข้อมูลต่างหาก การวิเคราะห์บิ๊กดาต้า นำไปสู่ข้อมูลเชิงลึกเพื่อการตัดสินใจที่ดีกว่าและการเคลื่อนไหวในกลยุทธ์ธุรกิจ

สำหรับตัวอย่างการใช้ประยุกต์ใช้งาน Big Data ในภาครัฐสามารถนำมาใช้งานได้ในหลายๆ หน่วยงาน เช่น ด้านสาธารณสุข ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านความมั่นคง ด้านการเงิน ด้านการบริการประชาชน ด้านเกษตรกรรม ด้านสาธารณสุขโลก หรือด้านคมนาคม อาทิเช่น

- การใช้เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลอุตุนิยมวิทยาในการพยากรณ์อากาศ
- การใช้เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลการจราจร
- การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อลดปัญหาและป้องกันการเกิดอาชญากรรม
- การวิเคราะห์ข้อมูลด้านสาธารณสุข เช่น แนวโน้มของผู้ป่วย การเกิดโรคระบาด
- การวิเคราะห์ข้อมูลด้านน้ำ แหล่งน้ำ ปริมาณฝน และการใช้น้ำ

– Data Science และ Behavior Science

ตอบ Data Science หมายถึง การนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ โดยครอบคลุมตั้งแต่ขั้นตอนการเก็บข้อมูล (Collect) > การจัดการข้อมูล (Manage) > การวิเคราะห์ข้อมูล (Analyze) > ไปจนถึงขั้นตอนการนำข้อมูลมาช่วยตัดสินใจ (Decision)

Data Science ประกอบด้วย 1.Computer Science – วิทยาการคอมพิวเตอร์ เช่น การเขียนโปรแกรม, อัลกอริทึม, โครงสร้างข้อมูล (Data Structure) 2.Maths & Statistics – คณิตศาสตร์ และสถิติ 3.Business / Domain Expertise – ความรู้ด้านธุรกิจ 3 ด้านนี้ ไม่จำเป็นต้องอยู่ในคนเดียวครับ ด้วยสาเหตุนี้เราเลยแบ่งงานสาย Data ได้เป็นอีกหลายตำแหน่ง ซึ่งเดี๋ยวจะเล่าให้ฟังกันต่อไปครับ เช่น คนที่เก่งด้านการเขียนโปรแกรมมาก ๆ และเข้าใจ Maths & Statistics เล็กน้อย สามารถทำงานเป็น Machine Learning Engineer เพื่อประสานงานกับ Data Scientist เพื่อนำโมเดล Data Science มาทำเป็นซอฟต์แวร์ที่ใช้ได้จริง

2.อธิบาย Data Warehouse แตกต่างจาก Database อย่างไร?

ตอบ สิ่งที่เห็นได้ชัด คือ ขนาดและความหลากหลายของข้อมูล Database จะพูดถึงข้อมูลที่เป็น real-time ค่อนข้างเฉพาะเจาะจงไม่ได้มีความหลากหลายของข้อมูลเหมือนกับ Data Warehouse แม้ว่าเราจะสามารถใช้ข้อมูลจาก Single Database สำหรับการคำนวณ การวิเคราะห์ได้ แต่เนื่องจากข้อมูลที่เก็บไม่มีความหลากหลาย และมีข้อจำกัดในเรื่องของขนาด ทำให้การวิเคราะห์ในรูปแบบนี้ไม่ได้เป็นสิ่งที่นำมาใช้ประโยชน์อะไรได้มากนักนอกจากการคำนวณง่ายๆ การวิเคราะห์อะไรที่ไม่ซับซ้อนนัก

ในส่วนของ Data Warehouse กลับกันข้อมูลจะไม่ได้เป็นแบบ real-time แต่จะเป็นข้อมูลในแต่ละช่วงเวลา (Historical) และไม่ได้มีการ update เท่ากับ Database แต่มีความหลากหลายของข้อมูลมาก เพราะ Data Warehouse จะเก็บข้อมูลจาก Source หรือแหล่งที่มาจำนวนมาก ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นลักษณะเฉพาะของ Big Data

3. Internet of Behavior คืออะไร และมีความสัมพันธ์กับ Internet of Things อย่างไร อธิบาย พร้อมยกตัวอย่าง

ตอบ สำหรับ Internet of Behavior (IoB) คือ เทคโนโลยีที่พัฒนาต่อยอดมาจาก Internet of Things (IoT) นั่นเอง เป็นการเชื่อมต่ออุปกรณ์กับมนุษย์ แล้ววิเคราะห์ข้อมูลจากตัวบุคคลร่วมกับอุปกรณ์อื่น ๆ เพื่อใช้ข้อมูลเชิงลึกที่ได้ในการพัฒนานวัตกรรมที่มีผลต่อบุคคลหรือส่วนรวม

Internet of Behavior เป็นการรวบรวมและจัดการข้อมูลที่ถูกจัดเก็บโดย IoT และข้อมูลจากแหล่งอื่น ๆ (เช่น สื่อสังคมออนไลน์, ข้อมูลการเดินทาง, ข้อมูลจากการจดจำใบหน้า) และเปลี่ยนข้อมูลเหล่านั้นมาเป็นองค์ความรู้ของเหตุการณ์พฤติกรรม (เช่น การซื้อสินค้าและบริการ) จากการวิเคราะห์ด้วยเทคนิคทางด้าน data science/analytics เทคโนโลยีสมัยใหม่ และความรู้ทางด้าน behavioral science จนนำไปสู่การกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมใหม่ อาจกล่าวได้ว่า ขณะที่ IoT เป็นการเชื่อมโยงและส่งต่อข้อมูลของผู้ใช้บริการ IoB จะเป็นการนำข้อมูลทั้งจากอุปกรณ์ IoT แพลตฟอร์มดิจิทัล สื่อสังคมออนไลน์ GPS และ/หรือข้อมูลที่ภาครัฐเปิดเผย มาประมวลผลเพื่อนำไปสู่การทำให้เกิดการตัดสินใจของผู้ใช้บริการที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ ตัวอย่างเช่น smart watch ที่เป็นอุปกรณ์ IoT จะเก็บข้อมูลทั้งอัตราการเต้นของหัวใจ จำนวนการก้าวเดิน และรูปแบบการนอนหลับของผู้สวมใส่ ขณะที่ IoB จะประมวลผลข้อมูลเหล่านั้นแล้วให้คำแนะนำผู้สวมใส่ถึงพฤติกรรมที่ควรทำเพื่อสุขภาพที่ดีขึ้นตามที่ผู้สวมใส่ตั้งเป้าหมายไว้

4. Machine Learning คืออะไร และมีความสัมพันธ์กับ AI อย่างไร อธิบาย พร้อมยกตัวอย่าง

ตอบ Machine Learning คือ ส่วนการเรียนรู้ของเครื่อง ถูกใช้งานเสมือนเป็นสมองของ AI (Artificial Intelligence) เราอาจพูดได้ว่า AI ใช้ Machine Learning ในการสร้างความฉลาด มักจะใช้เรียกโมเดลที่เกิดจากการเรียนรู้ของปัญญาประดิษฐ์ ไม่ได้เกิดจากการเขียนโดยใช้มนุษย์ มนุษย์มีหน้าที่เขียนโปรแกรมให้ AI (เครื่อง) เรียนรู้จากข้อมูลเท่านั้น ที่เหลือเครื่องจัดการเอง Machine Learning เรียนรู้จากสิ่งที่เราส่งเข้าไปกระตุ้น แล้วจดจำเอาไว้เป็นมันสมอง ส่งผลลัพธ์ออกมาเป็นตัวเลข หรือ code ที่ส่งต่อไปแสดงผล หรือให้เจ้าตัว AI นำไปแสดงการกระทำ Machine Learning เองสามารถเอาไปใช้งานได้หลายรูปแบบ ต้องอาศัยกลไกที่เป็นโปรแกรม หรือเรียกว่า Algorithm ที่มีหลากหลายแบบ

ตัวอย่าง ข้อเสนอที่แฝงตัวบน YouTube Google ใช้ Machine Learning ในการประมวลผลข้อมูลไปกับบริการอื่นของบริษัท เช่น บริการแนะนำวิดีโอที่ผู้ใช้งานอาจจะชอบ หรือ วิดีโอที่คุณดูแล้วบน YouTube ซึ่งเหล่านี้ระบบเรียนรู้จากพฤติกรรมการรับชมของเรา